

Bryssel 14.6.2018
COM(2018) 460 final

ANNEXES 1 to 7

LIITTEET

asiakirjaan

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen perustamisesta

{SEC(2018) 310 final} - {SWD(2018) 337 final}

LIITE I
LUETTELO MAISTA JA ALUEISTA NAAPURIALUEILLA

Algeria
Armenia
Azerbaidžan
Valko-Venäjä
Egypti
Georgia
Israel
Jordania
Libanon
Libya
Moldovan tasavalta
Marokko
Miehitetty palestiinalaisalue
Syyria
Tunisia
Ukraina

Unionin tukea tällä alueella voidaan myös käyttää mahdollistamaan Venäjän federaation osallistuminen rajatylittäviin yhteistyöohjelmiin ja muihin soveltuviin useita maita kattaviin ohjelmiin.

LIITE II
MAANTIETEELLISTEN OHJELMIEN YHTEISTYÖALAT

A. Kaikki maantieteelliset alueet

IHMISET

1. Hyvä hallinto, demokratia, oikeusvaltio ja ihmisoikeudet

- a) Demokratian ja demokraattisten prosessien, hallintotavan ja hallinnon valvonnan kehittäminen, mukaan lukien avoimet ja uskottavat vaaliprosessit
- b) Ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojan lujittaminen
- c) Syrjinnän kaikkien muotojen torjunnan tukeminen ja tasa-arvon periaate, erityisesti sukupuolten tasa-arvo ja vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeudet
- d) Vireän kansalaisyhteiskunnan ja sen aseman tukeminen uudistusprosesseissa ja demokratiakehityksessä ja suotuisien edellytysten edistäminen, jotta kansalaisyhteiskunta ja kansalaiset voisivat osallistua poliittiseen päätöksentekoon
- e) Vapaan ja riippumattoman median moniarvoisuuden, riippumattomuuden ja ammattitaidon parantaminen
- f) Valtioiden, yhteiskuntien, yhteisöjen ja yksilöiden selviytymiskyvyn parantaminen poliittisissa, taloudellisissa, yhteiskunnallisissa sekä ympäristöön, elintarvikkeisiin ja väestömuutoksiin liittyvissä paineissa ja häiriötiloissa
- g) Demokraattisten julkisten instituutioiden kehityksen vahvistaminen kansallisella ja sitä alemmilla tasoilla, mukaan lukien riippumaton, tuloksia tuottava, tehokas ja vastuuvollinen oikeusjärjestelmä, oikeusvaltioperiaatteen edistäminen ja oikeussuojan saatavuus kaikille
- h) Julkishallinnon uudistusprosessien tukeminen, mukaan lukien kansalaiskeskeinen sähköinen viranomaisasiointi, oikeudellisten kehysten ja institutionaalisen rakenteen, kansallisen tilastoinnin, valmiuksien ja moitteettoman julkisten varojen hoidon kehittäminen ja korruption torjunnan edistäminen
- i) Osallistavan, tasapainoisen ja yhdenmisen alue- ja kaupunkipolitiikan edistäminen vahvistamalla julkisia instituutioita ja elimiä kansallisella ja sitä alemmilla tasoilla ja tukemalla tehokasta hajauttamista ja valtiorakenteiden uudistusprosesseja
- j) Julkisten instituutioiden avoimuuden ja vastuuvollisuuden lisääminen, julkisten hankintojen menettelyn ja julkisten varojen hoidon parantaminen, sähköisen viranomaisasiointin kehittäminen ja palvelujen tarjonnan lisääminen
- k) Kestävän, vastuuvollisen ja avoimen luonnonvarojen ja niistä saatavien tulojen hallinnoinnin sekä tasapuolisen, oikeudenmukaisen ja kestävän veropolitiikan takaavien uudistusten tukeminen

2. Köyhyiden poistaminen, eriarvoisuuden torjunta ja inhimillinen kehitys

- a) Kaikenlaisen köyhyiden poistaminen sekä syrjinnän ja eriarvoisuuden torjuminen ketään unohtamatta

- b) Toimien tehostaminen, jotta otettaisiin käyttöön politiikkoja ja tarkoituksenmukaisia investointeja, joilla edistetään naisten ja nuorten oikeuksia, helpotetaan heidän osallistumistaan yhteiskunta- ja talouselämään ja kansalaistoimintaan sekä varmistetaan heidän täysi panoksensa osallistavaan kasvuun ja kestäväan kehitykseen
- c) Naisten ja tyttöjen oikeuksien suojelun ja toteutumisen edistäminen, mukaan lukien taloudelliset, sosiaaliset ja työelämän oikeudet sekä seksuaali- ja lisääntymisterveys ja niihin liittyvät oikeudet, ja seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan väkivallan kaikkien muotojen torjuminen
- d) Erityisen huomion kiinnittäminen heikommassa tai haavoittuvassa asemassa oleviin ja syrjäytyneisiin, kuten lapsiin, iäkkäisiin, vammaisiin, hlbt-henkilöihin ja alkuperäiskansoihin; tähän kuuluu myös sen edistäminen, että siirrytään lasten laitoshoidosta yhteisöllisiin hoitomuotoihin
- e) Yhdennetyn lähestymistavan edistäminen tuettaessa yhteisöjä, etenkin köyhimpiä yhteisöjä, perustarpeiden täyttämisen ja palvelujen tarjonnan parantamisessa
- f) Tukeminen turvallisen ja hoivaavan ympäristön luomisessa lapsille, sillä se on tärkeä tekijä huolehdittaessa terveen nuoren väestön kehittämisestä täyteen potentiaaliinsa
- g) Riittävän, kohtuuhintaisen, turvallisen ja ravitsevan ravinnon yleisen saatavuuden tukeminen etenkin haavoittuvimmassa asemassa olevien keskuudessa, ja elintarviketurvan ja ravitsemustilanteen parantaminen etenkin maissa, joita koettelevat pitkittyneet tai toistuvat kriisit
- h) Turvallisen ja riittävän juomaveden yleisen saatavuuden, puhtaanapidon ja yleisen hygienian tukeminen sekä kestävä ja integroitu vesihuolto
- i) Yleiskattavan terveydenhuollon saavuttaminen siten, että laadukkaita ja kohtuuhintaisia terveyspalveluja on saatavilla tasapuolisesti, muun muassa tukemalla vahvojen, laadukkaiden ja selviytymiskykyisten terveydenhuoltojärjestelmien kehittämistä ja parantamalla valmiuksia varhaiseen varoittamiseen, riskien vähentämiseen ja hallitsemiseen sekä toimintakyvyn palauttamiseen
- j) Yleiskattavan ja tasapuolisen sosiaalisen suojelun tukeminen ja sosiaalisten turvaverkkojen lujittaminen, jotta voidaan taata perustulo, ehkäistä äärimmäistä köyhyyttä ja parantaa selviytymiskykyä
- k) Osallistavan ja kestäväan kaupunkikehityksen edistäminen eriarvoisuuden korjaamiseksi kaupungeissa keskittyen erityisesti eniten apua tarvitseviin
- l) Paikallisviranomaisten tukeminen toimissa, joilla parannetaan peruspalvelujen tarjontaa, tasapuolista elintarveturvaa, ihmisarvoisten ja kohtuuhintaisten asuntojen tarjontaa ja elämänlaatua kaupungeissa kiinnittäen erityistä huomiota ihmisiin, jotka asuvat epävirallisilla asuinalueilla ja slummeissa
- m) Kaikille tarjottavan osallistavan, tasapuolisen ja laadukkaan virallisen ja epävirallisen koulutuksen sekä arkioppimisen, myös teknisen ja ammatillisen koulutuksen, edistäminen kaikilla tasoilla, mukaan lukien hätä- ja kriisitilanteissa, hyödyntäen muun muassa digitaaliteknologiaa koulutuksen, opetuksen ja oppimisen parantamiseksi
- n) Valmiuksien kehittämiseen tähtäävien toimien tukeminen, oppimiseen liittyvä liikkuvuus kumppanimaihin, näistä maista tai niiden välillä sekä yhteistyö ja politiikkaa koskeva vuoropuhelu näiden maiden instituutioiden, organisaatioiden ja viranomaisten kanssa

- o) Yhteistyön edistäminen tieteen, teknologian ja tutkimuksen sekä avoimen data ja innovoinnin aloilla
- p) Koordinoinnin tehostaminen kaikkien tarvittavien toimijoiden kanssa, jotta voidaan auttaa siirtymisessä hätätilanteesta kehitysvaiheeseen
- q) Kulttuurien välisen vuoropuhelun ja kulttuurisen monimuotoisuuden edistäminen sen kaikissa muodoissa, kulttuuriperinnön säilyttäminen ja edistäminen sekä luovien alojen potentiaalin vapauttaminen kestävän sosiaalisen ja taloudellisen kehityksen tueksi
- r) Pitkäaikaisesti kotinsa jättämään joutuneiden henkilöiden ihmisarvon ja selviytymiskyvyn edistäminen ja sen edistäminen, että heidät otetaan mukaan vastaanottajamaiden ja -yhteisöjen talouteen ja yhteiskuntaan

3. Muuttoliike ja liikkuvuus

- a) Kumppanuuksien lujittaminen muuttoliikkeeseen ja liikkuvuuteen liittyvissä asioissa noudattaen yhdenmukaista ja tasapainoista lähestymistapaa ja ottaen huomioon muuttoliikkeen kaikki eri näkökulmat, myös auttaminen unionin kahdenvälisen tai alueellisten sopimusten ja järjestelyjen, mukaan lukien liikkuvuuskumppanuudet, täytäntöönpanossa
- b) Paluumuuttajien kestävän uudelleenkotouttamisen tukeminen
- c) Sääntelemättömän muuttoliikkeen ja pakkomuuton perimmäisiin syihin puuttuminen ja niiden vähentäminen
- d) Sääntelemättömän muuttoliikkeen, ihmiskaupan ja siirtolaisten salakuljetuksen torjuminen tehostamalla yhdenmukaista rajaturvallisuuteen liittyvää yhteistyötä
- e) Tieteellisten, teknisten, inhimillisten ja institutionaalisten valmiuksien kehittäminen muuttoliikkeen hallintaa varten
- f) Toimivien ja ihmisoikeuksiin perustuvien muuttoliikepolitiikkojen, mukaan lukien suojeleohjelmat, tukeminen
- g) Laillisen muuton ja hallitun liikkuvuuden sekä ihmisten välisten yhteyksien helpottaminen maksimoiden muuttoliikkeen hyöty kehitykselle
- h) Muuttajien ja pakkosiirtolaisten suojele
- i) Tuki kehitykseen perustuville ratkaisuille pakkosiirtolaisia ja heidän vastaanottajayhteisöjään varten
- j) Maastamuuttajayhteisöjen kannustaminen osallistumaan lähtömaidensa kehittämiseen
- k) Rahalahetysten nopeuttamisen, niiden kulujen alentamisen ja turvallisuuden parantamisen edistäminen sekä lähetys- että vastaanottomaissa, jotta voidaan hyödyntää niiden kehityspotentiaalia

MAAPALLO

4. Ympäristö ja ilmastomuutos

- (a) Ihmisten ja instituutioiden tieteellisten ja teknisten valmiuksien kehittäminen ilmasto- ja ympäristöasioiden hallintaa, valtavirtaistamista ja seuranta varten; alueellisen ja kansallisen ilmastohallinnon kehittäminen
- (b) Kumppaneiden avustaminen niiden pyrkiessä täyttämään ilmastonmuutokseen liittyvät sitoumuksensa Pariisin ilmastopimuksen mukaisesti, mukaan lukien kansallisesti määriteltyjen panosten sekä ilmastonmuutoksen lievittämistä ja siihen sopeutumista koskevien toimintasuunnitelmien täytäntöönpano ja lievittämisen ja sopeutumistoimien yhteisvaikutus
- (c) Kestävän vihreän ja sinisen kasvun aikaansaaminen ja/tai vauhdittaminen kaikilla talouden aloilla
- (d) Yhteistyön lisääminen kestävän energian alalla; yhteistyön edistäminen ja lisääminen energiatehokkuuden ja uusiutuvien energialähteiden käytön aloilla
- (e) Paikallisten, kansallisten, alueellisten ja maanosanlaajuisten multimodaaliliikenneverkkojen ja -palvelujen parantaminen, jotta voidaan edelleen parantaa mahdollisuuksia kestäväan ja ilmastonmuutosta kestäväan talouskehitykseen ja työpaikkojen luomiseen ja saada aikaan vähähiilistä ja ilmastonmuutosta kestävää kehitystä; liikenteen sujuvoittaminen ja vapauttaminen, liikenteen kestävyys, liikenneturvallisuuden ja kestävyys parantaminen
- (f) Paikallisyhteisöjen osallistumisen lisääminen ilmastotoimissa, ekosysteemien säilyttämisessä ja luonnonvarojen hallinnoinnissa; kestävä kaupunkikehityksen ja kaupunkialueiden selviytymiskyvyn edistäminen
- (g) Luonnonvarojen ja terveiden ekosysteemien säilyttämisen, kestävä hoidon ja käytön edistäminen, biologisen monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttäminen sekä luonnonvaraisten kasvien ja eläinten suojeleminen
- (h) Yhdennetyn ja kestävä vesivarojen hoidon sekä valtioiden rajojen yli ulottuvia vesistöjä koskevan yhteistyön edistäminen
- (i) Hiilivarantojen säilyttämisen ja kartuttamisen edistäminen hallinnoimalla kestävästi maankäyttöä, maankäytön muutosta ja metsätaloutta, sekä ympäristön pilaantumisen, aavikoitumisen ja maaperän huonontumisen torjuminen
- (j) Metsäkadon hillitseminen, metsälainsäädännön noudattamisen, metsähallinnon ja puukaupan edistäminen (FLEGT) sekä laittomien hakkuiden ja laittoman puutavaran ja laittomien puutuotteiden kaupan torjuminen
- (k) Valtamerten hallinnoinnin tukeminen, mukaan lukien rannikko- ja merialueiden kaikenlainen, myös ekosysteemien, suojeleminen, merien roskaantumisen torjunta, laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän (LIS) kalastuksen torjunta ja merten biologisen monimuotoisuuden suojeleminen
- (l) Alueellisen katastrofiriskin vähentämisen ja selviytymiskyvyn parantaminen synergiassa ilmastonmuutokseen sopeutumisen politiikkojen ja toimien kanssa
- (m) Resurssitehokkuuden ja kestävien kulutus- ja tuotantotapojen edistäminen, mukaan lukien saastumisen torjuminen sekä kemikaalien ja jätteiden toimiva hallinnointi
- (n) Talouden kestävä monipuolistamisen, kilpailukykyyn ja kaupan lisäämisen ja yksityisen sektorin kehittämisen tukeminen painottaen erityisesti vähähiilistä ja ilmastonmuutosta kestävä vihreää kasvua, mikro- ja pk-yrityksiä ja osuuskuntia ja hyödyntäen voimassa olevia kauppasopimuksia EU:n kanssa

VAURAUUS

5. Osallistava ja kestävä talouskasvu ja ihmisarvoiset työpaikat

- (a) Yrittäjyyden, ihmisarvoisten työpaikkojen ja työllisyyden tukeminen kehittämällä osaamista ja taitoja, muun muassa koulutuksen avulla, työelämän normien ja työolojen parantaminen ja mahdollisuuksien luominen etenkin nuorille
- (b) Sellaisten kansallisten kehityspolkujen tukeminen, joissa maksimoidaan positiiviset sosiaaliset tulokset ja vaikutukset, progressiivisen verotuksen ja uudelleenjakoon perustuvien julkisten politiikkojen tukeminen
- (c) Liiketoiminta- ja investointiolosuhteiden parantaminen, talouskehitykselle suotuisan sääntely-ympäristön luominen ja yritysten, etenkin mikro- ja pk-yritysten tukeminen liiketoiminnan laajentamisessa ja työnpaikkojen luomisessa
- (d) Sosiaalisen ja ekologisen kestävyys, yritysten sosiaalisen vastuun ja liiketoiminnan vastuullisuuden lujittaminen arvoketjujen kaikissa osissa
- (e) Julkisten varojen käytön tuloksellisuuden parantaminen ja niiden strategisemman käytön edistäminen muun muassa rahoituslähteitä yhdistämällä, jotta saadaan houkuteltua julkisia ja yksityisiä lisäinvestointeja
- (f) Kaupunkien potentiaalin hyödyntäminen kestävä ja osallistava kasvun ja innovoinnin keskuksina
- (g) Sisäisen taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen koheesion parantaminen lujittamalla kaupunki- ja maaseutualueiden yhteyksiä ja helpottamalla matkailualan kehittämistä kestävä kehityksen edistäjänä
- (h) Maatalous- ja elintarvikealan arvoketjujen tukeminen ja monipuolistaminen, talouden monipuolistamisen ja arvonnäköyksen, alueellisen yhdentymisen, kilpailukykyyn ja kaupan edistäminen sekä kestävien, vähähiilisten ja ilmastomuutosta kestävien innovaatioiden edistäminen
- (i) Kestävän kalastuksenhoidon ja kestävä vesiviljelyn tukeminen
- (j) Kestävän energian yleisen saatavuuden turvaaminen sekä vähähiilisen, ilmastomuutosta kestävä ja resurssitehokkaan kiertotalouden edistäminen Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaisesti
- (k) Älykkään, kestävä, osallistava ja turvallisen liikkuvuuden edistäminen sekä liikenneyhteyksien parantaminen unioniin
- (l) Kohtuuhintaisen, osallistava ja luotettava digitaalisen liitettävyyden edistäminen ja digitaalitalouden kehittäminen
- (m) Markkinoiden ja alojen kehittäminen ja lujittaminen siten, että edistetään osallistavaa ja kestävä kasvua
- (n) Alueellisen yhdentymisen ja optimaalisten kauppapolitiikkojen tukeminen sekä EU:n ja sen kumppaneiden kauppasopimusten lujittamisen ja täytäntöönpanon tukeminen
- (o) Yhteistyön edistäminen tieteen, teknologian ja tutkimuksen sekä avoimen datan ja innovoinnin aloilla
- (p) Kulttuurien välisen vuoropuhelun ja kulttuurisen monimuotoisuuden edistäminen sen kaikissa muodoissa sekä kulttuuriperinnön säilyttäminen ja edistäminen

- (q) Naisten voimaannuttaminen osallistumaan enemmän talouselämään ja päätöksentekoon
- (r) Ihmisarvoisten työpaikkojen saatavuuden lisääminen ja työmarkkinoiden ja työllisyyspolitiikkojen kehittäminen osallistavammiksi ja toimiviksi, jotta kaikille, etenkin nuorille, saataisiin ihmisarvoista työtä
- (s) Oikeudenmukaisen, kestävän ja häiriöttömän pääsyn tarjoaminen kaivos- ja kaivannaisteollisuuden alalle

RAUHA

6. Turvallisuus, vakaus ja rauha

- (a) Rauhan ja vakauden edistäminen parantamalla valtioiden, yhteiskuntien, yhteisöjen ja yksilöiden selviytymiskykyä poliittisissa, taloudellisissa, yhteiskunnallisissa sekä ympäristöön ja väestömuutoksiin liittyvissä paineissa ja häiriötiloissa
- (b) Konfliktien ehkäisemisen, varhaisen varoittamisen ja rauhan rakentamisen tukeminen rauhanvälityksen, kriisinhallinnan ja vakauttamistoimien avulla
- (c) Tuki turvallisuusalan uudistamiselle, jonka ansiosta ihmiset ja valtio saavat vähitellen tehokkaampia ja vastuullisempia turvallisuuspalveluja kestävän kehityksen tueksi
- (d) Sotilaallisten toimijoiden valmiuksien kehittäminen tukena kehitykselle ja kehityksen mahdollistavalle turvallisuudelle
- (e) Turvallisuutta, vakautta ja rauhaa edistävien alueellisten ja kansainvälisten aloitteiden tukeminen
- (f) Väkivaltaisiin ääriliikkeisiin ja terrorismiin johtavan radikalisoitumisen ehkäiseminen ja torjuminen
- (g) Kaikenlaisen väkivallan, korruption, järjestäytyneen rikollisuuden ja rahanpesun torjuminen
- (h) Lähialueyhteistyön edistäminen yhteisten luonnonvarojen kestävän hoidon alalla
- (i) Ydinenergian rauhanomaista käyttöä koskeva yhteistyö kolmansien maiden kanssa etenkin kehittämällä kolmansien maiden valmiuksia ja infrastruktuuria terveyden, maatalouden ja elintarviketurvallisuuden aloilla; sellaisten sosiaalisten toimien tukeminen, joilla hoidetaan kaikenlaisten säteilyonnettomuuksien seurauksia kaikkein heikoimmassa asemassa olevalle altistuneelle väestöryhmälle ja pyritään parantamaan heidän elinolojaan; ydinalaan liittyvien alojen tietämyksenhallinnan ja koulutuksen edistäminen
- (j) Meriturvallisuuden parantaminen turvallisten, turvattujen, puhtaiden ja kestävästi hoidettujen valtamerten mahdollistamiseksi
- (k) Tuki valmiuksien kehittämiseksi kyberturvallisuuden, toimintavarmojen digitaaliverkkojen, tietojen suojaamisen ja henkilötietojen suojan aloilla

KUMPPANUUS

7. Kumppanuus

- (a) Maakohtaisen omistajuuden sekä kumppanuuden ja vuoropuhelun lujittaminen, jotta voidaan parantaa kehitysyhteistyön tuloksellisuutta kaikilta osin (kiinnittäen erityistä

huomiota vähiten kehittyneiden maiden tai maiden, joissa on käynnissä konflikti, erityishaasteisiin sekä edistyneempien kehitysmaiden erityisiin siirtymävaiheen haasteisiin)

- (b) Unionin sekä kolmansien maiden ja alueellisten organisaatioiden vuoropuhelun syventäminen politiikan, talouden, kulttuurin, sosiaali- ja ympäristöasioiden aloilla sekä kahden- ja kansainvälisten sitoumusten täytäntöönpanon tukeminen
- (c) Kannustaminen hyviin naapurusuhteisiin, alueelliseen yhdentymiseen, yhteyksien parantamiseen, yhteistyöhön ja vuoropuheluun
- (d) Kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, mukaan lukien säätiöt, suotuisien toimintaedellytysten edistäminen, millä edistetään niiden mielekästä ja jäsenneltyä osallistumista kotimaanpolitiikkaan sekä niiden valmiuksia hoitaa tehtäväänsä riippumattomina toimijoina kehitys- ja hallintotapa-asioissa; uudenlaisen kumppanuuden lujittaminen kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden kanssa, millä edistetään asiapitoista ja jäsenneltyä vuoropuhelua unionin kanssa ja maakohtaisten etenemissuunnitelmien tehokasta hyödyntämistä EU:n ja kansalaisyhteiskunnan suhteissa
- (e) Suhteiden ylläpitäminen paikallisviranomaisiin ja niiden roolin tukeminen politiikan- ja päätöstehtävissä paikallisen kehityksen edistämiseksi ja hallintotavan parantamiseksi
- (f) Tehokkaampi yhteyksien ylläpito kolmansien maiden kansalaisiin muun muassa hyödyntämällä täysimääräisesti talous-, kulttuuri- ja julkisuusdiplomatiaa
- (g) Teollisuusmaiden ja edistyneempien kehitysmaiden aktivoiminen Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanossa ja globaaleja julkishyödykkeitä ja maailmanlaajuisia haasteita koskeva vuorovaikutus niiden kanssa, myös etelä–etelä- ja kolmikantayhteistyön avulla
- (h) Alueellisen yhdentymisen ja yhteistyön kannustaminen tuloskeskeisellä tavalla tukemalla alueellista yhdentymistä ja vuoropuhelua

B. Erityisesti naapurialueet

- (a) Tehostetun poliittisen yhteistyön edistäminen
- (b) Tukeminen assosiaatiosopimusten tai muiden voimassa olevien ja tulevien sopimusten sekä yhdessä sovittujen assosiaatio-ohjelmien, kumppanuuden painopisteiden tai vastaavien asiakirjojen täytäntöönpanossa
- (c) Kumppanuuden lujittaminen unionin ja kumppanimaiden yhteiskuntien välillä muun muassa ihmisten välisten yhteyksien avulla
- (d) Alueellisen yhteistyön lujittaminen, etenkin itäisen kumppanuuden, Välimeren unionin ja Euroopan naapuruuspolitiikan toteuttamisalueen laajuisen yhteistyön sekä rajatylittävän yhteistyön puitteissa
- (e) Asteittainen yhdentyminen unionin sisämarkkinoihin ja alakohtaisen ja monialaisen yhteistyön lisääminen muun muassa lähentämällä lainsäädäntöä ja sääntelyä unionin ja muihin kansainvälisiin normeihin ja parantamalla markkinoille pääsyä, myös pitkälle menevien ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueiden avulla, ja kehittämällä tähän liittyviä instituutioita ja investoimalla

LIITE III
TEMAATTISTEN OHJELMIEN TOIMINTA-ALAT

1. IHMISOIKEUKSIIN JA DEMOKRATIAAN LIITTYVÄT TOIMINTA-ALAT

- Tuki perusarvojen eli demokratian, oikeusvaltioperiaatteen, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien yleismaailmallisuuden ja jakamattomuuden, ihmisarvon kunnioittamisen, syrjimättömyyden, tasa-arvon ja yhteisvastuun periaatteiden sekä Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden noudattamisen edistämiseksi.
- Mahdollisuuden tarjoaminen yhteistyöhön ja kumppanuuteen kansalaisyhteiskunnan kanssa ihmisoikeus- ja demokratiakysymyksissä, mukaan lukien sensitiivisissä ja kiireellisissä tilanteissa. Jäljempänä esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi laaditaan johdonmukainen ja kokonaisvaltainen strategia kaikkia tasoja varten.
- Kaikkien ihmisten ihmisoikeuksien ja perusvapauksien puolustaminen yhteiskuntien kehittämiseksi sellaisiksi, että niille ovat ominaista osallistuminen, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeus ja vastuuvollisuus, yhteisvastuu ja tasa-arvo. Kaikkien ihmisten ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamista ja noudattamista seurataan, edistetään ja lujitetaan ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuden, jakamattomuuden ja keskinäisen riippuvuuden periaatteiden mukaisesti. Ohjelman soveltamisalaan kuuluvat kansalaisoikeudet sekä poliittiset, taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset oikeudet. Ihmisoikeushaasteita käsiteltäessä viireytetään kansalaisyhteiskuntaa ja suojellaan ja voimaannutetaan ihmisoikeuksien puolustajia kiinnittäen huomiota myös heidän kapeneviin toimintamahdollisuuksiinsa.
- Demokratian kehittäminen, tukeminen ja suojeleminen käsitellen kattavasti kaikenlaisia demokraattisen hallintotavan näkökohtia, mukaan lukien demokraattisen moniarvoisuuden lujittaminen, kansalaisten osallistumisen lisääminen ja uskottavien, osallistavien ja läpinäkyvien vaaliprosessien tukeminen. Demokratiaa lujitetaan puolustamalla demokraattisten järjestelmien tukipilareita, joihin kuuluvat oikeusvaltioperiaate, demokraattiset normit ja arvot, riippumaton media, vastuuvolliset ja osallistavat instituutiot, mukaan lukien puolueet ja parlamentit, sekä korruption torjunta. Vaalitarkkailulla on keskeinen osa demokraattisten prosessien tukemisessa laajemmin. Tähän liittyen EU:n vaalitarkkailu on jatkossakin merkittävä osa ohjelmaa samoin kuin EU:n vaalitarkkailutehtävien perusteella laadittujen suositusten seuranta.
- Tehokkaan monenvälisyyden ja strategisen kumppanuuden edistäminen, millä edistetään valmiuksien kehittämistä kansainvälisissä, alueellisissa ja kansallisissa puitteissa ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen edistämiseksi ja suojelemiseksi. Strategisia kumppanuuksia tehostetaan painottaen erityisesti YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimistoa, Kansainvälistä rikostuomioistuinta (ICC) ja asiaankuuluvia alueellisia ja kansallisia ihmisoikeusmekanismeja. Lisäksi ohjelmassa edistetään ihmisoikeuksiin ja demokratiaan liittyvää koulutusta ja tutkimusta muun muassa Global Campus for Human Rights and Democracy -verkostolle.

2. KANSALAISYHTEISKUNNAN ORGANISAATIOIHIN LIITTYVÄT TOIMINTA-ALAT

1. Kaikkia koskeva, osallistava, vaikutusvaltainen ja riippumaton kansalaisyhteiskunta ja kansalaistoiminta kumppanimaissa

- (a) Suotuisien olosuhteiden luominen kansalaisten osallistumiselle ja kansalaisyhteiskunnan toiminnalle, myös säätiöiden kautta
- (b) Kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, mukaan lukien säätiöt, valmiuksien kehittäminen, jotta ne voivat toimia aktiivisesti kehitys- ja hallintotapa-asioissa
- (c) Kumppanimaiden kansalaisyhteiskunnan verkostojen, foorumien ja liittoutumien valmiuksien parantaminen

2. Kehityspolitiikkaa koskeva vuoropuhelu kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden kanssa ja välillä

- (a) Muiden osallistavien, usean sidosryhmän vuoropuheluforumien edistäminen kattuen myös vuorovaikutuksen kansalaisten, kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, paikallisten viranomaisien, jäsenvaltioiden, kumppanimaiden ja muiden keskeisten kehitykseen liittyvien sidosryhmien välillä
- (b) Kansalaisyhteiskunnan toimijoiden välisen yhteistyön ja kokemusten vaihdon mahdollistaminen
- (c) Jatkuvan asiapitoisen ja jäsennellyn vuoropuhelun ja kumppanuuksien ylläpitäminen EU:n kanssa

3. Euroopan kansalaisten tietoisuus ja tiedot kehitysasioista ja aktiivisuus niissä

- (a) Kansalaisten osallistumismahdollisuuksien lisääminen
- (b) Unionin, ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokkaiden kansalaisten tuen hankinta kestävä ja osallistava kehityksen strategioille kumppanimaissa

3. VAKAUTEEN JA RAUHAAN LIITTYVÄT TOIMINTA-ALAT

1. Apu konfliktien estämiseen, rauhan rakentamiseen ja kriisivalmiuteen

Unioni antaa teknistä ja taloudellista apua tukeakseen toimenpiteitä, joilla pyritään kehittämään ja lujittamaan kumppaneiden valmiuksia ehkäistä konflikteja, rakentaa rauhaa ja vastata kriisiä edeltäviin ja kriisin jälkeisiin tarpeisiin läheisessä yhteistyössä Yhdistyneiden kansakuntien ja muiden kansainvälisten sekä laajempien ja suppeampien alueiden organisaatioiden sekä valtiollisten ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa. Unioni tukee kumppaneiden toimia pääasiassa seuraavilla aloilla kiinnittäen erityistä huomiota naisten osallistumiseen:

- (a) varhainen varoittaminen ja konfliktisensitiivinen riskianalyysi; luottamusta lisäävät toimenpiteet, rauhanyvälitys, vuoropuhelu ja sovittelu;
- (b) konfliktien ja katastrofien jälkeinen olojen ennalleen palauttaminen;

- (c) rauhanrakentamisen ja valtiorakenteiden kehittämisen tukitoimet;
- (d) konfliktien ehkäiseminen ja kriisitoimet;
- (e) turvallisuutta ja kehitystä tukevien valmiuksien kehittäminen.

2. Apu maailmanlaajuisten ja alueiden rajat ylittävien sekä uusien uhkien torjumiseen

Unioni antaa teknistä ja taloudellista apua tukeakseen kumppaneiden ja unionin toimia, joilla vastataan maailmanlaajuisiin ja alueiden rajat ylittäviin uhkiin sekä uusiin uhkiin pääasiassa seuraavilla aloilla:

- (a) lakiin ja järjestykseen sekä ihmisten turvallisuuteen kohdistuvat uhat, kuten terrorismi, väkivaltaiset ääriliikkeet, järjestäytynyt rikollisuus, kyberrikollisuus, hybridiuhat sekä salakuljetus, laiton kauppa ja kauttakulku;
- (b) julkisiin tiloihin, kriittiseen infrastruktuuriin, kyberturvallisuuteen, kansanterveyteen tai ympäristön vakauteen kohdistuvat uhat, meriturvallisuuden uhat ja ilmastomuutoksen vaikutuksista aiheutuvat uhat;
- (c) kemiallisia, biologisia, radiologisia ja ydinaineita ja -tekijöitä sekä niihin liittyviä laitoksia tai paikkoja koskevien riskien lieventäminen ja niihin valmistautuminen riippumatta siitä, ovatko ne tahallisia, tahattomia vai luonnon aiheuttamia;
- (d) turvallisuutta ja kehitystä tukevien valmiuksien kehittäminen.

4. MAAILMANLAAJUISIIN HAASTEISIIN LIITTYVÄT TOIMINTA-ALAT

A. IHMISET

1. Terveys

- (a) Tehokkaiden ja kattavien terveydenhuoltojärjestelmien sellaisten keskeisten osien kehittäminen, joita on parasta käsitellä ylikansallisella tasolla, jotta voidaan turvata tasapuolinen terveyspalvelujen saatavuus ja seksuaali- ja lisääntymisterveys ja siihen liittyvät oikeudet
- (b) Sellaisten maailmanlaajuisten aloitteiden tukeminen, jotka ovat keskeisiä, jotta voidaan saavuttaa yleiskattava terveydenhuolto ”terveys kaikissa politiikoissa” -ajattelun maailmanlaajuisella johdolla siten, että terveydenhuolto muodostaa jatkumon terveyden edistämisestä ja ennaltaehkäisevästä hoidosta jälkihoitoon
- (c) Maailman terveysturvallisuuden kohentaminen tutkimalla tartuntatauteja ja hallitsemalla tartuntatautilannetta, muuntamalla tieto tuotteiksi ja politiikoiksi, joilla voidaan vastata tautitaakan muutoksiin (ei-tartuvat taudit, kaikenlainen virheravitseminen ja ympäristöriskitekijät) ja muovaamalla maailmanmarkkinoita siten, että terveyden kannalta keskeisten hyödykkeiden ja palveluiden saatavuus paranee, etenkin seksuaali- ja lisääntymisterveyden alalla

2. Koulutus

- (a) Yhteisten maailmanlaajuisten toimien edistäminen osallistavan, tasapuolisen ja laadukkaan koulutuksen tarjoamiseksi kaikilla tasoilla, mukaan lukien hätä- ja kriisitilanteissa
- (b) Tiedon, osaamisen ja arvojen vahvistaminen kumppanuuksilla ja liittoutumilla kansalaisaktiivisuuden ja yhteiskuntien tuottavuuden, osallistavuuden ja selviytymiskyvyn edistämiseksi
- (c) Maailmanlaajuisten toimien edistäminen kaikenlaisen epätasa-arvon vähentämiseksi esimerkiksi tyttöjen/naisten ja poikien/miesten välillä, jotta kaikilla olisi tasapuoliset mahdollisuudet osallistua talouselämään ja yhteiskuntaan

3. Naiset ja lapset

- (a) Maailmanlaajuisten toimien, kumppanuuksien ja liittoutumien johtaminen ja tukeminen kaikenlaisen naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan poistamiseksi; tämä kattaa ruumiillisen, henkisen, seksuaalisen, taloudellisen ja muun väkivallan ja syrjinnän, mukaan lukien naisten syrjinnän yksityisen ja julkisen elämän eri aloilla
- (b) Uusien aloitteiden edistäminen lastensuojelujärjestelmien lujittamiseksi kolmansissa maissa, jotta lapsia voidaan suojella kaikilla alueilla väkivallalta, kaltoinkohtelulta ja laiminlyönneltä, muun muassa edistämällä siirtymistä lasten laitoshoidosta yhteisöllisiin hoitomuotoihin

4. Muuttoliike ja pakkomuutto

- (a) EU:n johtoaseman jatkon varmistaminen muuttoliikeasioita ja pakkomuuton hallintaa koskevan maailmanlaajuisen asialistan muovaamisessa sen kaikilta osin
- (b) Maailmanlaajuisen ja aluerajat ylittävän politiikkavuoropuhelun ohjaaminen ja tukeminen, mukaan lukien vuorovaikutus ja yhteistyö muuttoliikkeeseen ja pakkomuuttoon liittyvissä asioissa
- (c) Tukitoimet muuttoliikettä ja pakkomuuttoa koskevien kansainvälisten ja EU:n sitoumusten täytäntöönpanossa, myös jatkotoimina muuttoliikettä ja pakolaisia koskeville Global Compact -aloitteille
- (d) Maailmanlaajuisen näytön kerryttäminen muun muassa muuttoliikkeen ja kehityksen välisestä yhteydestä ja pilottiluonteisten toimien käynnistäminen innovatiivisten käytännön lähestymistapojen kehittämiseen muuttoliikkeeseen ja pakkomuuttoon liittyvissä asioissa

5. Ihmisarvoinen työ, sosiaalinen suojelu ja epätasa-arvo

- (a) Maailmanlaajuisen asialistan muovaaminen ja tuki aloitteille, joissa on vahvana perustana yhdenvertaisuus ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus Euroopan arvojen mukaisesti
- (b) Ihmisarvoista työtä koskevan maailmanlaajuisen asialistan edistäminen etenkin maailmanlaajuisissa arvoketjuissa ja lisätiedon hankkiminen toimivista työllisyyspolitiikoista, jotka vastaavat työmarkkinoiden tarpeisiin, mukaan lukien ammatillinen koulutus ja elinikäinen oppiminen

- (c) Tuki yleistä sosiaalista suojelua koskeville kansainvälisille aloitteille, joissa noudatetaan tehokkuuden, kestävyys ja tasapuolisuuden periaatteita, mukaan lukien epätasa-arvon korjaamisen ja sosiaalisen koheesion varmistamisen tukeminen
- (d) Sellaisten sosiaalisten innovaatioiden tutkimus- ja kehitystyön jatkaminen maailmanlaajuisesti, joilla parannetaan sosiaalista osallisuutta ja vastataan yhteiskunnan heikoimmassa asemassa olevien ryhmien tarpeisiin

6. Kulttuuri

- (a) Kulttuurista monimuotoisuutta ja kulttuurien välistä vuoropuhelua koskevien aloitteiden edistäminen eri yhteisöjen välisten rauhanomaisten suhteiden tukemiseksi
- (b) Kulttuurin tukeminen kestävä sosiaalisen ja taloudellisen kehityksen edistäjänä, ja kulttuuriperintöä koskevan yhteistyön lujittaminen

B. MAAPALLO

1. Terveellisen ympäristön aikaansaaminen ja ilmastonmuutoksen torjunta

- (a) Maailmanlaajuisen ilmasto- ja ympäristöhallinnon lujittaminen, ja Pariisin ilmastopöytäkirjan, Rion yleissopimusten ja muiden monenvälisten ilmastopöytäkirjojen täytäntöönpano
- (b) Unionin ympäristö- ja ilmastopolitiikkojen ulkoisen ulottuvuuden edistäminen
- (c) Ympäristöön, ilmastonmuutokseen ja katastrofiriskien vähentämiseen liittyvien tavoitteiden sisällyttäminen politiikkoihin, suunnitelmiin ja investointeihin muun muassa hankkimalla niistä parempaa tietoa ja ymmärrystä
- (d) Sellaisten kansainvälisten ja EU:n aloitteiden täytäntöönpano, joilla edistetään ilmastonmuutokseen sopeutumista ja ilmastonmuutoksen hillitsemistä sekä ilmastonmuutosta kestävä vähäpäästöistä kehitystä, muun muassa panemalla täytäntöön kansallisesti määritellyt panokset ja vähäpäästoiset ja ilmastonmuutosta kestävät strategiat, edistämällä katastrofiriskien vähentämistä, puuttamalla ympäristön pilaantumiseen ja pysäyttämällä biologisen monimuotoisuuden vähenemisen, edistämällä maa- ja meriekosysteemien ja uusiutuvien luonnonvarojen – mukaan lukien maa, vesi, valtameret, kalakannat ja metsät – säilyttämistä ja kestävä käyttöä ja hoitoa, puuttamalla metsäkatoon, maaperän huonontumiseen, laittomiin hakkuisiin ja luonnonvaraisten kasvien ja eläinten laittomaan kauppaan, torjumalla saastumista ja huolehtimalla terveellisestä ympäristöstä, tarttumalla ilmeneviin uusiin ilmasto- ja ympäristöongelmiin, edistämällä resurssitehokkuutta, kestävä kulutusta ja tuotantoa sekä kemikaalien ja jätteiden toimivaa hallinnointia sekä tukemalla siirtymistä vähäpäästöiseen ja ilmastonmuutosta kestävään vihreään talouteen ja kiertotalouteen.

2. Kestävä energia

- (a) Maailmanlaajuisen toimien, sitoumusten, kumppanuuksien ja liittoutumien tukeminen muun muassa siirtymisessä kestävään energiaan
- (b) Kumppanihallitusten kannustaminen toteuttamaan sellaista energia-alan politiikkaa ja sellaisia markkinoiden uudistuksia, joilla saadaan suotuisat olosuhteet investoimiselle kohtuuhintaisten, nykyaikaisten, luotettavien ja kestävien

energiapalvelujen tarjonnan lisäämiseen painottaen voimakkaasti uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta

- (c) Sellaisten skaalattavien ja toistettavissa olevien, taloudellisesti kestävien liiketoimintamallien etsiminen, yksilöiminen, maailmanlaajuinen valtavirtaistaminen ja tukeminen, joilla voidaan innovatiivisen tutkimuksen avulla tuottaa entistä tehokkaampaa innovatiivista ja digitaalista teknologiaa etenkin hajautettuja toimintamalleja varten, jotta energiansaanti voidaan turvata uusiutuvalla energialla muun muassa alueilla, joilla paikallisten markkinoiden kapasiteetti on vähäistä

C. VAURAUUS

1. Kestävä ja osallistava kasvu, ihmisarvoiset työpaikat ja yksityisen sektorin osallistuminen

- (a) Kestävän yksityisen investoimisen edistäminen innovatiivisilla rahoitusmekanismeilla ja jakamalla riskejä
- (b) Liiketoimintaympäristön ja investointiolosuhteiden parantaminen, julkisen ja yksityisen sektorin vuoropuhelun tehostaminen sekä mikroyritysten ja pienten ja keskisuurten yritysten valmiuksien kehittäminen
- (c) Unionin kauppapolitiikan, kauppasopimusten ja niiden täytäntöönpanon tukeminen, sekä kumppanimaiden markkinoille pääsyn parantaminen ja unionin yritysten kaupankäynti-, investointi- ja liiketoimintamahdollisuuksien edistäminen ja samalla markkinoillepääsyn ja investointitoiminnan esteiden poistaminen
- (d) Toimivan politiikkayhdistelmän edistäminen tukena talouden monipuolistamiselle, arvon lisäämiselle, alueelliselle yhdentymiselle ja kestäväälle vihreälle ja siniselle taloudelle
- (e) Digitaaliteknologian saatavuuden edistäminen, myös rahoituksen saannin ja rahoituspalvelujen käyttömahdollisuuden edistäminen
- (f) Kestävän kulutuksen ja tuotannon sekä innovatiivisten tekniikoiden ja käytäntöjen edistäminen vähähiilisen ja resurssitehokkaan talouden ja kiertotalouden edistämiseksi

2. Elintarvike- ja ravitsemusturva

- (a) Merkittäviä maailmanlaajuisia elintarvike- ja ravitsemusturvaan liittyviä poliittisia kysymyksiä ja puitteita levittävien kansainvälisten strategioiden, järjestöjen, mekanismien ja toimijoiden tukeminen ja niihin vaikuttaminen
- (b) Globaalien julkishyödykkeiden parantaminen tavoitteena päästä eroon nälästä ja virheravitsemuksesta; elintarvikekriisiä käsittelevän maailmanlaajuisen verkoston (Global Network against Food Crises) kaltaisilla välineillä voidaan tehostaa valmiuksia vastata asianmukaisesti elintarvike- ja ravitsemuskriiseihin tilanteissa, joissa on kyse humanitaarisen hätätilan, kehityksen ja rauhan välisistä yhteyksistä (jolloin apua voidaan antaa kolmannen pilarin varoista)
- (c) Kestävän maatalouden, kalastuksen ja vesiviljelyn keskeisen roolin vahvistaminen maailmanlaajuisella tasolla elintarviketurvan parantamisessa, köyhyyden

poistamisessa, työpaikkojen luomisessa, ilmastonmuutoksen hillitsemisessä ja siihen sopeutumisessa sekä selviytymiskyvyn ja terveiden ekosysteemien ylläpitämisessä

- (d) Innovointi kansainvälisen tutkimuksen avulla ja maailmanlaajuisen tietämyksen ja asiantuntemuksen lisääminen etenkin ilmastonmuutoksen hillitsemisestä ja siihen sopeutumisesta, maatalouden biologisesta monimuotoisuudesta, maailmanlaajuisista ja osallistavista arvoketjuista, elintarvikkeiden turvallisuudesta, vastuullisesta investoimisesta, maanhallinnasta ja luonnonvarojen omistajuudesta

D. KUMPPANUUDET

1. Paikallisviranomaisten roolin vahvistaminen kehitysasioissa seuraavin tavoin:

- (a) Euroopan ja etelän paikallisviranomaisten verkostojen, foorumien ja liittoutumien valmiuksien lisääminen, jotta ne voivat käydä asiapitoista ja jatkuvaa politiikkavuoropuhelua kehityksestä ja jotta voidaan edistää demokraattista hallintotapaa, etenkin noudattaen alueellista lähestymistapaa paikalliseen kehitykseen (Territorial Approach to Local Development);
- (b) kehitysasioita koskevan vuorovaikutuksen lisääminen eurooppalaisten kansalaisten kanssa (kampanjointi, tiedon jakaminen, aktivoiminen) unionin, ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokkaiden alueella kiinnittäen erityisesti huomiota kestävän kehityksen tavoitteisiin.

2. Osallistavien yhteiskuntien ja hyvän talouden ohjausjärjestelmän edistäminen, mukaan lukien oikeudenmukainen ja kaikki huomioon ottava valtion tulonhankinta, avoin julkisen talouden hoito sekä tehokas ja osallistava julkisten varojen käyttö

LIITE IV
NOPEAN VASTEEN TOIMIEN ALAT

1. Toimet, joilla edistetään vakautta ja konfliktien ehkäisyä kiireellisissä tilanteissa, syntymäisillään olevissa kriiseissä, kriisitilanteissa ja kriisien jälkeen

Asetuksen 4 artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettut nopean vasteen toimet suunnitellaan siten, että unioni voi toimia tuloksellisesti seuraavissa poikkeuksellisissa ja ennakoimattomissa tilanteissa:

- (a) kiireellinen tilanne, kriisi, syntymäisillään oleva kriisi tai luonnonkatastrofi;
- (b) tilanne, joka uhkaa demokratiaa, yleistä järjestystä, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojelua tai ihmisten turvallisuutta, etenkin niiden henkilöiden osalta, jotka ovat alttiina sukupuoleen perustuvalla väkivallalla epävakaisissa tilanteissa;
- (c) tilanne, joka uhkaa kärjistyä aseelliseksi konfliktiksi tai horjuttaa vakavalla tavalla asianomaisen yhden tai useamman kolmannen maan vakautta.

2. Toimet selviytymiskyvyn parantamiseksi ja humanitaarisen avun ja kehitystoimien niveltämiseksi toisiinsa

Asetuksen 4 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettut nopean vasteen toimet suunnitellaan siten, että niillä voidaan tuloksellisesti parantaa selviytymiskykyä ja niveltää humanitaarinen apu ja kehitystoimet toisiinsa silloin kun tätä ei voida toteuttaa nopeasti maantieteellisten ja temaattisten ohjelmien avulla.

Näihin toimiin voi kuulua seuraavia:

- (a) selviytymiskyvyn parantaminen tukemalla yksilöiden, yhteisöjen, instituutioiden ja maiden varautumista paremmin kestämaan poliittisia, taloudellisia ja yhteiskunnallisia paineita ja häiriötiloja, luonnon tai ihmisen aiheuttamia katastrofeja, konflikteja ja maailmanlaajuisia uhkia, mukautumaan näihin tilanteisiin ja toipumaan niistä nopeasti; tähän kuuluu myös valtioiden valmiuksien parantaminen, jotta ne voivat merkittävässä paineissa nopeasti perustaa tai palauttaa keskeiset toimintonsa tai saavuttaa tai palauttaa sosiaalisen ja poliittisen koheesion perustason taikka ylläpitää näitä, sekä yhteiskuntien, yhteisöjen ja yksilöiden valmiuksien parantaminen, jotta ne voivat hallita mahdollisuuksia ja riskejä rauhanomaisella ja vakaalla tavalla sekä luoda, ylläpitää tai palauttaa elinkeinoja merkittävässä paineissa;
- (b) makrotaloudellista epävakautta aiheuttavista ulkoisista häiriöistä johtuvien lyhyen aikavälin haittavaikutusten lievittäminen tavoitteena turvata sosioekonomiset uudistukset ja tärkeimmät sosioekonomiseen kehitykseen ja köyhyyden vähentämiseen liittyvät julkiset menot;
- (c) lyhyen aikavälin kunnostus- ja jälleenrakennustoimet, jotta luonnon tai ihmisen aiheuttamien katastrofien, konfliktien ja maailmanlaajuisien uhkien uhrin hyötyisivät edes vähimmäistason sosioekonomisesta integroinnista, ja olosuhteiden luominen mahdollisimman pian kehityksen käynnistämiseksi uudelleen kyseisten maiden ja alueiden pitkän aikavälin tavoitteiden pohjalta; tähän sisältyy luonnon tai ihmisen aiheuttamista katastrofeista johtuvan pakkomuuton aiheuttamiin (pakolaisten, kotinsa

jättämään joutuneiden ja palanneiden) kiireellisiin ja välittömiin tarpeisiin vastaaminen; ja

- (d) valtion tai alueen avustaminen katastrofien ennaltaehkäisyyn ja niihin varautumisen lyhyen aikavälin järjestelmien, kuten ennustus- ja varhaisvaroitusjärjestelmien, luomisessa katastrofien seurausten lieventämiseksi.

3. Toimet ulkopoliittisten tarpeiden ja ensisijaisten tavoitteiden vuoksi

Nopean vasteen toimilla 4 artiklan 4 kohdan c alakohdassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tuetaan unionin ulkopoliittikkaa kaikenlaisissa poliittisissa, taloudellisissa ja turvallisuusasioissa. Niiden ansiosta unioni voi toimia silloin kun kiireellinen tai pakottava ulkopoliittinen etu sitä edellyttävät tai sille tarjoutuu tilaisuus saavuttaa tavoitteita, jotka edellyttävät nopeaa toimintaa ja joita on vaikea saavuttaa muilla tavoin.

Näihin toimiin voi kuulua seuraavia:

- (a) unionin kahdenvälisen, alueellisten ja alueiden välisten yhteistyöstrategioiden tukeminen, politiikkaa koskevan vuoropuhelun edistäminen, yhteisten lähestymistapojen ja vastausten kehittäminen maailmanlaajuisiin haasteisiin, kuten muuttoliike- ja turvallisuuskysymyksiin, ja näihin liittyvien tilaisuuksien hyödyntäminen;
- (b) unionin kauppapolitiikan, kauppasopimusten ja niiden täytäntöönpanon tukeminen, kumppanimaiden markkinoille pääsyn parantaminen ja unionin yritysten, etenkin pk-yritysten, kaupankäynti-, investointi- ja liiketoimintamahdollisuuksien edistäminen ja samalla markkinoillepääsyn ja investointitoiminnan esteiden poistaminen talousdiplomatiassa sekä liiketoiminta- ja sääntely-yhteistyön avulla;
- (c) unionin sisäisten politiikkojen kansainvälisen ulottuvuuden täytäntöönpanon edistäminen esimerkiksi ympäristöön, ilmastonmuutokseen ja energiaan liittyvissä asioissa sekä valtamerten hoitoa ja hallintoa koskevassa yhteistyössä;
- (d) unionia ja sen roolia maailmassa koskevan ymmärryksen ja näkyvyyden lisääminen strategisella viestinnällä, julkisuusdiplomatialla, ihmisten välisillä yhteyksillä, kulttuuridiplomatialla, koulutus- ja akateemisen alan yhteistyöllä ja ulkopuolisiin maihin kohdistuvilla toimilla unionin arvojen ja etujen edistämiseksi.

Näillä toimilla toteutetaan innovatiivisia politiikkoja tai aloitteita, jotka vastaavat senhetkisiä tai muuttuvia lyhyen tai keskipitkän aikavälin tarpeita, tilaisuuksia ja ensisijaisia tavoitteita, ja niistä saatetaan myös saada tietopohjaa maantieteellisten tai temaattisten ohjelmien tuleville toimille. Niissä painotetaan unionin suhteiden ja vuoropuhelun syventämistä sekä kumppanuuksien ja liittoutumien kehittämistä strategisen edun kannalta keskeisten maiden kanssa, etenkin kehittyvien talouksien ja keskitulotason maiden kanssa, joilla on yhä tärkeämpi rooli maailmanpolitiikassa, globaalihallinnassa, ulkopoliitikassa, kansainvälisessä taloudessa ja monenvälisillä foorumeilla.

LIITE V
ULKOSUHDETOIMIEN TAKUUIJÄRJESTELYSTÄ KATETTAVIEN EKCR+ -
TOIMIEN PAINOPISTEALAT

EKKR+ -toimet, joita voidaan tukea ulkosuhdetoimien takuujärjestelystä, kohdistetaan erityisesti seuraaville painopistealoille:

- (a) rahoituksen ja tuen antaminen yksityisen sektorin ja osuustoiminta-alan kehittämiseen [varainhoitoasetuksen] 209 artiklan 2 kohdassa asetetuilla edellytyksillä keskittyen erityisesti paikallisiin yrityksiin, mikroyrityksiin sekä pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, ihmisarvoisten työpaikkojen luomiseen ja eurooppalaisten yritysten kannustamiseen osallistumaan EKCR+ -tarkoituksiin;
- (b) yksityisiä investointeja haittaavien pullonkaulojen poistaminen tarjoamalla rahoitusvälineitä, jotka voivat olla myös asianomaisen kumppanimaan paikallisen valuutan määräisiä, mukaan lukien salkun suuririskisimmän osan kattavat takuut, yksityisen sektorin hankkeille myönnettävät takuut, kuten lainatakaukset pienille ja keskisuurille yrityksille, sekä takaukset infrastruktuurihankkeiden erityisriskien kattamiseksi ja muut riskipääomatakaukset;
- (c) yksityisen sektorin rahoituksen hankkiminen keskittyen erityisesti mikroyrityksiin sekä pieniin ja keskisuuriin yrityksiin poistamalla investointeja haittaavia pullonkauloja ja esteitä;
- (d) sosioekonomisesti tärkeiden alojen ja alueiden sekä niihin liittyvän julkisen ja yksityisen infrastruktuurin ja kestävien yhteyksien vahvistaminen, mukaan lukien uusiutuva ja kestävä energia-, vesi- ja jätehuolto, liikenne, tieto- ja viestintätekniikka, sekä ympäristö, luonnonvarojen kestävä käyttö, kestävä maatalous ja sininen talous, sosiaalinen infrastruktuuri, terveys ja inhimillinen pääoma, jotta voidaan parantaa sosioekonomisia olosuhteita;
- (e) ilmastotoimien ja ympäristönsuojelun sekä ympäristöasioiden hallinnan edistäminen;
- (f) puuttuminen kestävästä kehityksestä edistämällä sääntelemättömän muuttoliikkeen erityisiin perimmäisiin syihin sekä kauttakulku- ja vastaanottajayhteisöjen selviytymiskyvyn parantaminen ja lähtömaihin palaavien muuttajien kestävästä uudelleenkotouttamisen tukeminen oikeusvaltioperiaatteen, hyvän hallinnon ja ihmisoikeuksien lujittaminen asianmukaisesti huomioon ottaen.

LIITE VI

EKKR+:N HALLINTO

1. EKKR+:n rakenne

1. EKKR+ koostuu alueellisista investointijärjestelyistä, jotka perustetaan unionin nykyisten ulkoisten rahoitusta yhdistävien välineiden työmenetelmien, menettelyjen ja rakenteiden pohjalta ja joissa voidaan yhdistää niiden rahoitusta yhdistävät toimet sekä EKKR+:n kattamat ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn toimet.
2. EKKR+:n hallinnoinnista vastaa komissio.

2. EKKR+:n strateginen johtoryhmä

1. Komissiota neuvoo EKKR+:n hallinnoinnissa strateginen johtoryhmä lukuun ottamatta toimia, jotka kuuluvat EU:n laajentumispolitiikan piiriin ja jotka rahoitetaan [IPA III -asetuksen] nojalla ja joilla on strateginen johtoryhmä Länsi-Balkanin investointikehyksessä.
2. Strateginen johtoryhmä neuvoo komissiota EKKR+:n kattamien ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn investointien strategisessa linjauksessa ja painopisteissä ja myötävaikuttaa siihen, että ne ovat yhteneviä unionin ulkoisen toiminnan, kehityspolitiikan ja Euroopan naapuruuspolitiikan pääperiaatteiden ja -tavoitteiden sekä tämän asetuksen 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden ja 26 artiklassa vahvistetun EKKR+:n tarkoituksen kanssa. Lisäksi se antaa komissiolle tukea asetettaessa yleisiä investointitavoitteita ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn käytölle EKKR+:n tukemisessa sekä seuraa investointi-ikkunoiden asianmukaista ja monipuolista maantieteellistä ja temaattista kattavuutta.
3. Strateginen johtoryhmä tukee myös alueellisten investointijärjestelyjen välistä, Euroopan investointiohjelman kolmen pilarin välistä sekä Euroopan investointiohjelman ja unionin muiden muuttoliikkeeseen ja Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanoon liittyvien toimien välistä yleistä koordinointia, täydentävyyttä ja johdonmukaisuutta sekä yleistä koordinointia, täydentävyyttä ja johdonmukaisuutta muiden tällä asetuksella perustettujen ohjelmien kanssa.
4. Strateginen johtoryhmä koostuu komission ja korkean edustajan, kaikkien jäsenvaltioiden ja Euroopan investointipankin edustajista. Euroopan parlamentilla on tarkkailijan asema. Rahoittajille, tukikelpoisille vastapuolille, kumppanimaille, asianomaisille alueellisille järjestöille ja muille sidosryhmille voidaan tarvittaessa myöntää tarkkailijan asema. Strategista johtoryhmää on kuultava ennen uusien tarkkailijoiden mukaan ottamista. Strategisen johtoryhmän puheenjohtajina toimivat komissio ja korkea edustaja.
5. Strateginen johtoryhmä kokoontuu vähintään kahdesti vuodessa ja mahdollisuuksien mukaan antaa lausuntoja yksimielisesti. Puheenjohtaja voi milloin tahansa järjestää ylimääräisiä kokouksia, tai niitä voidaan pitää myös jäsenten kolmasosan pyynnöstä. Jos yksimielisyyteen ei päästä, sovelletaan sitä äänestysoikeutta, josta on sovittu strategisen johtoryhmän ensimmäisessä kokouksessa ja joka on vahvistettu sen työjärjestyksessä. Kyseisessä äänestysoikeudessa on asianmukaisesti huomioitava rahoituslähde. Työjärjestyksessä vahvistetaan tarkkailijoiden tehtävää koskevat puitteet. Strategisen johtoryhmän kokousten pöytäkirjat ja esityslistat julkistetaan niiden hyväksymisen jälkeen.
6. Komissio antaa strategiselle johtoryhmälle vuosittain kertomuksen EKKR+:n täytäntöönpanon edistymisestä. Länsi-Balkanin investointikehyksen strateginen

johtoryhmä antaa tiedot edistymisestä takuujärjestelyn täytäntöönpanossa laajentumisalueella edellä mainitun kertomuksen täydentämiseksi. Strateginen johtoryhmä kuulee säännöllisesti asiaankuuluvia sidosryhmiä EKKR+:n strategisista linjauksista ja täytäntöönpanosta.

7. Kahden strategisen johtoryhmän olemassaolo ei vaikuta siihen, että tarvitaan yksi yhtenäinen EKKR+:n riskienhallintajärjestelmä.

3. Alueelliset operatiiviset johtoryhmät

Alueelliset operatiiviset johtoryhmät tukevat komissiota täytäntöönpanotasolla määritettäessä alueellisia ja alakohtaisia investointitavoitteita sekä alueellisia, alakohtaisia ja temaattisia investointi-ikkunoita, ja ne laativat lausuntoja rahoitusta yhdistävistä toimista ja ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn käytöstä EKKR+ -toimissa.

LIITE VII
TÄRKEIMMÄT TULOSINDIKAATTORIT

Seuraavassa lueteltuja, kestävän kehityksen tavoitteiden kanssa johdonmukaisia tärkeimpiä tulosindikaattoreita käytetään apuna mitattaessa sitä, miten unioni on osaltaan edistänyt erityistavoitteiden saavuttamista:

- (1) Oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen
- (2) Kansainvälisen köyhyysrajan alittavan väestön osuus
- (3) EU:n tukemilla ravitsemusohjelmilla tavoitettujen hedelmällisessä iässä olevien naisten, nuorten tyttöjen ja alle 5-vuotiaiden lasten määrä
- (4) EU:n tuella kattavasti rokotettujen 1-vuotiaiden määrä
- (5) EU:n tuella perusasteen koulutuksessa ja/tai yleissivistävässä tai ammatillisessa toisen asteen koulutuksessa olevien oppilaiden määrä
- (6) EU:n tuella vähentyneet tai vältetyt kasvihuonekaasupäästöt (hiilidioksidiekvivalentti kilotonneina).
- (7) EU:n tuella suojeltujen ja/tai kestävästi hoidettujen meren, maan ja makean veden ekosysteemien kattama ala
- (8) Saavutettu vipuvaikutus investointeihin ja kerrannaisvaikutus
- (9) Poliittisen vakauden ja väkivallan puuttumisen indikaattori
- (10) Sellaisten vaikutuksen kohteena olevien prosessien määrä, jotka liittyvät kumppanimaiden kauppa-, investointi- ja liiketoimintakäytäntöihin tai joilla edistetään EU:n sisäisten politiikkojen ulkoista ulottuvuutta

Kaikki soveltuvat indikaattorit on jaoteltava sukupuolen mukaan.